

A long wooden table with black chairs is set up in a bright room with large windows. The table is covered with various items including bottles, glasses, and small plates. The windows look out onto a city street with buildings and a tram. The room has a modern, minimalist feel with a concrete floor and a white wall.

Welkom!

Haal gerust nog een kopje koffie, het webinar start om 10.00 uur

Huisregels:

- Graag eigen geluid & camera uit!
- Er worden opnames voor het verslag gemaakt
- Vragen of meedoen? Via de Chat. De moderator zal de vragen door aan de presentatoren

Programma consultatie bijeenkomst

Voorstelronde - Opnamen gemaakt tbv verslaglegging - Vragen per chat- via moderator doorgegeven aan de studio - Waarom een consultatiebijeenkomst?		10 min
Over CIIC - CIIC programma & samenhang van de actielijnen	Heleen Rouw	10 min
Scope van de Call: actie lijn 3.1 IX Labs - Actielijn 3.1: voor wie is de call bedoeld? (doelstelling & scope) - Inhoudelijke voorstellen voor ontwikkeling IX labs - Voorwaarden & Vergoedingen	Gjalt Loots	20 min
Proces: Hoe kan ik meedoen? - Aanmelding & Selectie - Dialoogronde & voorstellen - Beoordeling & Indienen	Joram Nauta	20 min
Vragenronde & Afsluiting - Verslag van bijeenkomst & beantwoording van vragen - Vervolgproces tot aan publicatie (oktober 2025)		20 min

1 september 2025

10.00 – 12.00 uur

Heleen Rouw – Programma directeur CIIC

Gjalt Loots – Community Manager IX Labs (TNO)

Joram Nauta – Programma manager AL3.1 (TNO),

Ferry Hogeboom – chat moderator (CIIC)

Vooraankondiging IX Labs (15 juli 2025)

Doel: het opzetten van een landelijk netwerk van **vijf regionale IX Labs van significante omvang**

Met deze IX labs willen we de infrastructuur voor onderzoek, ontwikkeling en experimenten op het gebied van immersive experiences duurzaam versterken en samenwerking landelijk en in de regio's bevorderen.

Fase 1: 2025-2027

Fase 2: 2027-2029*

* afhankelijkheid van uitkomst mid-term review door het NGF

Doelstellingen voor vandaag

Verduidelijken van de kaders van de aanstaande call voor IX Labs

- *Schetsen van de kaders van het programma*
- *Terugkoppeling op de ontvangen vragen*
- *Duiding; wat gaan de komende periode doen (tijdlijn).*

Programma consultatie bijeenkomst & korte voorstelronde

Voorstelronde - Opnamen gemaakt tbv verslaglegging - Vragen per chat- via moderator doorgegeven aan de studio - Waarom een consultatiebijeenkomst?		10 min
Over CIIC - CIIC programma & samenhang van de actielijnen	Heleen Rouw	10 min
Scope van de Call: actie lijn 3.1 IX Labs - Actielijn 3.1: voor wie is de call bedoeld? (doelstelling & scope) - Inhoudelijke voorstellen voor ontwikkeling IX labs - Voorwaarden & Vergoedingen	Gjalt Loots	20 min
Proces: Hoe kan ik meedoen? - Aanmelding & Selectie - Dialoogronde & voorstellen - Beoordeling & Indienen	Joram Nauta	20 min
Vragenronde & Afsluiting - Verslag van bijeenkomst & beantwoording van vragen - Vervolgproces tot aan publicatie (oktober 2025)		20 min

CIIC-programma

CIIC is een geïntegreerd programma met vier actielijnen die leiden tot de gewenste impact op Nederlands economisch groeivermogen en de maatschappelijke transitie:

1. Kennis en Methodes

Toegepast en praktijkgericht onderzoek voor ontwikkeling van betere kennis en tools voor het effectief en verantwoord ontwikkelen van IX.

2. Human Capital

Vergroten en versterken van de talent-pool om IX te conceptualiseren, te bouwen en toe te passen.

3. Ecosysteem en Faciliteiten

Bouwen van een sterk interacterend Nederlands IX-innovatie-ecosysteem en ondersteunen van de toepassingen daarvan

4. Innovatie- en Demonstratie- projecten

Projecten rond ontwerp, productie, toepassing en effecten van IX, waarin zowel publiek als private organisaties en makers en toepassers samenkomen.

5. Synergie & samenhang

Innovatie
agenda

Publieke
waarden

Community
& Events

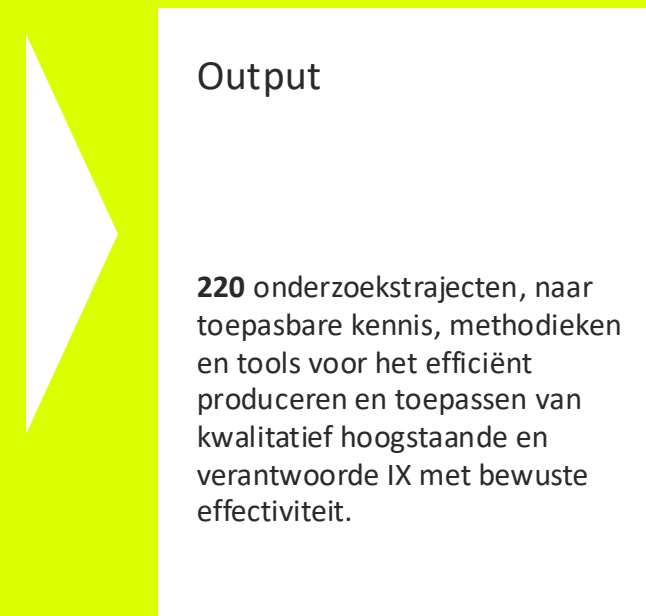
Narratief &
Communicatie

Kennis
platform

Actielijn 1 – Kennis en Methodes

Eerste call verwacht Q4 2025	A	Exploratief onderzoek dat vraagstukken en onderwerpen verkent ter voorbereiding van innovatie en gericht onderzoek of het ophalen van best practices	Start
Eerste call verwacht Q4 2025	B	Praktijkgericht en fundamenteel onderzoeks-project om oplossingen of antwoorden aan te dragen die algeheel bijdragen aan de maatschappelijke impact van IX	Kern
Selectie afgerond, fase 1A gestart	C	Contentgedreven onderzoeksproject door makers, kunstenaars en onderzoekers, gericht op technologische mogelijkheden, ethische kwesties en toekomstscenario's	Artistiek Ontwerpend Onderzoek (ADRIE)

Actielijn 2 – Human Capital

A	Learning communities gericht op studenten, onderzoekers, makers en toepassers ter stimulering van talentontwikkeling voor IX en talentontwikkeling middels IX	Learning communities
B	Ontwikkeling en aanbod van onderwijs en training voor de competentie-ontwikkeling van professionals gericht op omscholing of bijscholing (Leven Lang Ontwikkelen)	Onderwijs/trainings Modules
C	Ontwikkeling voor professionals gericht op vaardigheden en kennis rondom het maken, toepassen en werken met IX	Opleidingsvouchers

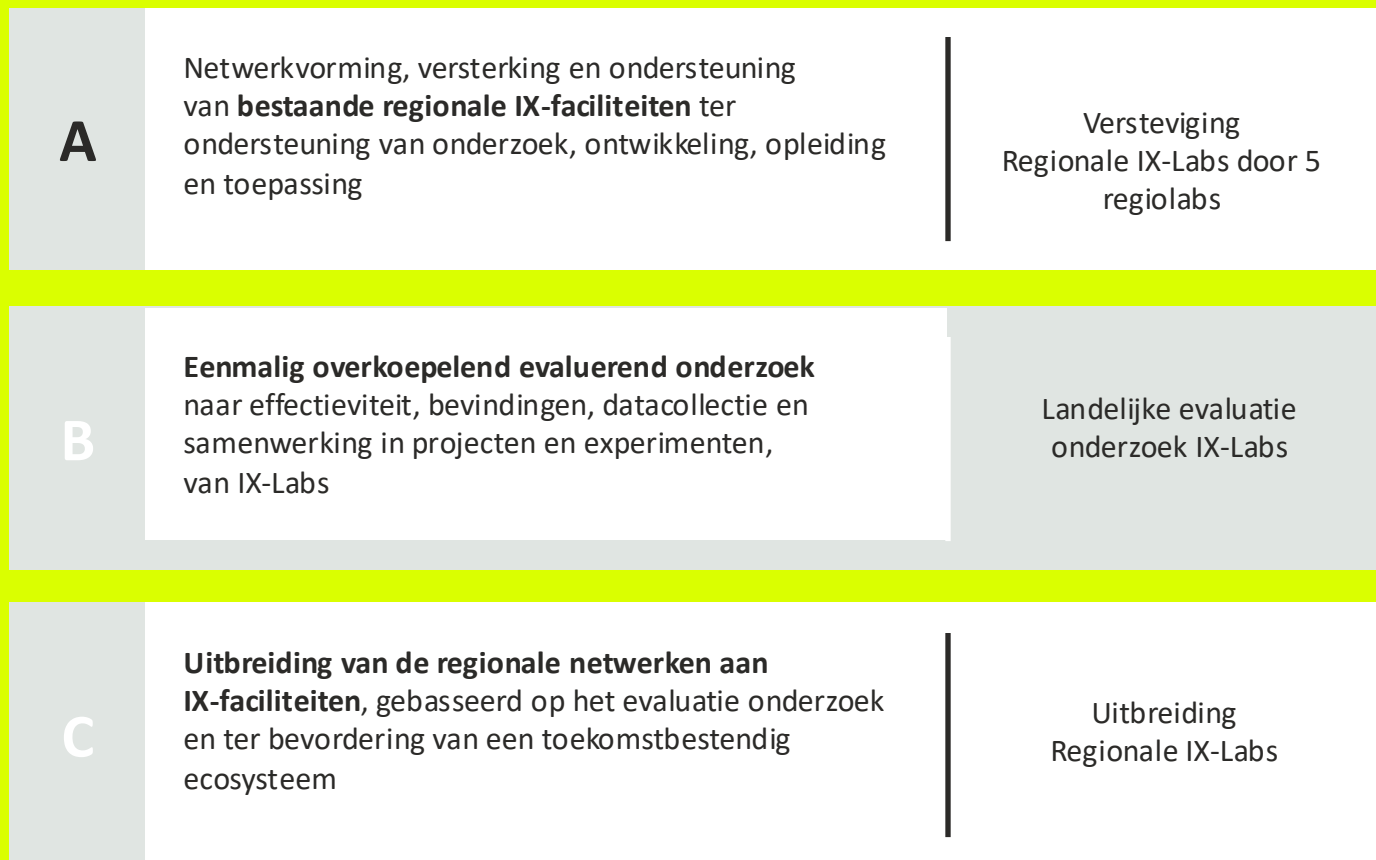
Output

12 learning communities,
30 trainingsmodules en –programma's,
10.000 opgeleide professionals

STATUS:

Plan van aanpak gereed.
Uitwerking call LC's door NWO SIA.
Overige calls door programmteam.
Stapsgewijze oplevering 2026/2027

Actielijn 3 – Ecosysteem & Faciliteiten

Output

Digitaal verbonden nationale dekking van **5** regionale netwerken aan fysieke IX-labs als infrastructurele faciliteit voor onderzoek, onderwijs, training, toepassing en experimenteren met **15** additionele verbonden fijnmazige IX-Labs

STATUS:
Vooraankondiging zomer 2025.
5 regionale IX labs selectieprocedure
Q4 2025.

Actielijn 4 – Innovation and Demonstration

B

Innovatie en demonstratie projecten ter ontwikkeling van commercieel te vermarkten IX-producten die bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen, in opdracht van overheden

IIC

Innovation Impact Challenge

STATUS

Jaarlijks 2 challenges

**Selectie gereed eerste challenge:
stedelijke ontwikkeling.**

Startbijeenkomst 10 september.

**Tweede challenge i.s.m. politie gereed,
call open in september.**

Output

325 haalbaarheidsstudies en **163** ontwikkelde prototypes waarmee makers de effectiviteit van IX bij toepassers, gebruikers, en de Nederlandse bevolking voor verschillende usecases demonstreren en valideren

Programma Consultatie bijeenkomst

Voorstelronde - Opnamen gemaakt tbv verslaglegging - Vragen per chat- via moderator doorgegeven aan de studio - Waarom een consultatiebijeenkomst?		10 min
Over CIIC - CIIC programma & samenhang van de actielijnen	Heleen Rouw	10 min
Scope van de Call: actie lijn 3.1 IX Labs - Actielijn 3.1: voor wie is de call bedoeld? (doelstelling & scope) - Inhoudelijke voorstellen voor ontwikkeling IX labs - Voorwaarden & Vergoedingen	Gjalt Loots	20 min
Proces: Hoe kan ik meedoen? - Aanmelding & Selectie - Dialoogronde & voorstellen - Beoordeling & Indienen	Joram Nauta	20 min
Vragenronde & Afsluiting - Verslag van bijeenkomst & beantwoording van vragen - Vervolgproces tot aan publicatie (oktober 2025)		20 min

Actielijn 3.1: voor wie is de call bedoeld?

Organisatietypes (Innovatieclusters):

- Onderzoeksgroepen & kennisinstellingen (universiteiten, hogescholen)
- Onderwijsinstellingen (inclusief MBO, HBO)
- Industriepartners en bedrijven (creatieve sector, entertainment, productie, nieuws, cultuur, gebouwde omgeving, technologie)
- Artiesten en indie studio's
- Overheidsinstanties & culturele organisaties
- Bedrijven/agencies die immersive technologieën en toepassingen ontwikkelen

Kenmerken van geschikte organisaties:

- Beschikken over toegankelijke en relevante faciliteiten, hebben expertise in immersieve technologie
- Ervaring met onderzoek, experimenten, contentcreatie of implementatie van immersieve ervaringen
- Bereid tot samenwerking (individueel of als consortium/cluster)
- Track record in projecten rondom VR, AR, MR, XR, 360° storytelling, motion capture, etc.
- Geen 'onderneming in moeilijkheden' volgens EU-definitie

Hoe zien inhoudelijke voorstellen voor IX labs eruit?

Kern van het voorstel:

- Samenhangend programma voor 3+2 jaar, gericht op inrichten en exploiteren van faciliteiten nodig voor innovatie, onderzoek en laagdrempelige ontwikkeling van immersieve toepassingen.
- Doel: innovatieve activiteiten te stimuleren door het delen van faciliteiten en de uitwisseling van kennis en deskundigheid.
- Er moet een visie en een plan zijn voor technologieoverdracht, netwerking, informatieverspreiding en samenwerking.

Belangrijk voor deelnemers:

- Onderzoek zelf wordt niet gefinancierd (andere CIIC lijnen)
- Samenwerking is essentieel: activiteiten moeten (ook) in gezamenlijkheid met andere labs uitgevoerd worden.
- Ambities na de looptijd: hoe blijft het lab bestaan, ook zonder subsidie.
- Toegankelijkheid en publieksbereik: geef aan hoe diverse doelgroepen worden bereikt en betrokken.

Voorwaarden

Consortia/clusters mogelijk:

- Zowel individuele organisaties als samenwerkingsverbanden kunnen indienen
- Één aanspreekpunt bij samenwerkingsverband verplicht

Voorwaarden:

- Samenwerking, faciliteiten, expertise en alignment met publieke waarden van CIIC
- Co-financiering vereist (subsidie max. 47,4%, rest in-cash of in-kind) met commitment vooraf
- Aantoonbaar toekomstbestendigheid op basis van business plan.
- Alleen Eigenaar of Exploitant kunnen aanspraak maken op subsidiebijdrage

Investering & Exploitatiekosten

De kosten die in aanmerking komen voor de bouw of het upgraden van innovatieclusters zijn:

- Materiële activa: activa bestaande uit gronden, gebouwen en installaties, machines en uitrusting.
- Immateriële activa: fysiek of financieel niet tastbare activa, zoals octrooien, licenties, knowhow of andere intellectuele eigendomsrechten.

Voor de exploitatie van het innovatiecluster komen alleen de personeelskosten, administratieve kosten en algemene kosten voor subsidie in aanmerking, voor zover ze betrekking hebben op:

- het aansturen van het cluster ter bevordering van samenwerking, informatiedeling en het verschaffen of toeleiden van gespecialiseerde en op maat gemaakte zakelijke ondersteuningsdiensten;
- de marketing van het cluster om nieuwe ondernemingen of organisaties aan te trekken en de zichtbaarheid te verhogen;
- het beheer van de faciliteiten van het cluster, de organisatie van opleidingsprogramma's, workshops en conferenties ter ondersteuning van kennisdeling, netwerking en transnationale samenwerking.

Let op; het betreft dus alleen de aanvullende/nieuwe faciliteiten en niet de bestaande exploitatie van bestaande voorzieningen

Programma Consultatie bijeenkomst

Voorstelronde - Opnamen gemaakt tbv verslaglegging - Vragen per chat- via moderator doorgegeven aan de studio - Waarom een consultatiebijeenkomst?		10 min
Over CIIC - CIIC programma & samenhang van de actielijnen	Heleen Rouw	10 min
Scope van de Call: actie lijn 3.1 IX Labs - Actielijn 3.1: voor wie is de call bedoeld? (doelstelling & scope) - Inhoudelijke voorstellen voor ontwikkeling IX labs - Voorwaarden & Vergoedingen	Gjalt Loots	20 min
Proces: Hoe kan ik meedoen? - Aanmelding & Selectie - Dialoogronde & voorstellen - Beoordeling & Indienen	Joram Nauta	20 min
Vragenronde & Afsluiting - Verslag van bijeenkomst & beantwoording van vragen - Vervolgproces tot aan publicatie (oktober 2025)		20 min

Randvoorwaarden

TNO als penvoerder vormt een consortium met maximaal 5 IX Labs

- Als programmaorganisatie één aanvraag bij Ministerie OC&W
 - Maatwerkbeschikking (op basis AGVV art 27 / EZ Kaderregeling)
- IX labs zijn één of meerder partners (verenigd onder een penvoerder & samenwerkingsovereenkomst)
- Omvang per IX Lab > 125 keuro aan subsidie bijdragen
- Plan voor Fase 1 (2025-2027) & Fase 2 (2027-2029) (na omzetten voorwaardelijk goedkeuring; kan ook Fase 2 worden uitgevoerd)

Principes voor het proces

Open call: een Fair, Transparant & Voorspelbaar proces

We gaan er vanuit dat dit voor iedereen de eerste keer is (herstel & reparatiemogelijkheden in het proces)

Stap	Naam van de Fase	Rol van partijen	Rol van TNO
1	Aanmelding & Selectie	Op tijd aanmelden & bewijsstukken aanleveren	Selecteert partijen op basis aanmelding & bewijsstukken
2	Dialogronde(s) & uitwerking van voorstellen	Geselecteerde partijen (en/of consortia van partijen) worden uitgenodigd voor deelname, Inhoudelijke voorstellen worden uitgewerkt & ingediend. Partijen kunnen zelf zich reorganiseren	Faciliteert, stemt samenwerkingsovereenkomst af, zorgt ervoor dat alle plannen compleet worden aangeleverd.
3	Beoordeling & Indienen OCW	Geselecteerde voorstellen tekenen samenwerkingsovereenkomst en dienen gezamenlijk het gehele voorstel (TNO & 5 IX Labs in bij het Ministier van OC&W.	Evaluatiecommissie adviseert TNO TNO verzorgt indiening

Stap 1: Aanmelden & Selectie (oktober-november)

Partijen melden zich aan met de juiste bewijsmiddelen:

- individuele partijen
- samenwerkende partijen met een penvoerder

We checken of de partijen weten waaraan ze zich committeren zoals:

- Aantonen dat partijen actief zijn in het IX domein / over expertise beschikken
- Publieke Waarden respecteren
- Formele uitsluitingsgronden

NB: nog geen formeel voorstel/plan nodig!

Dialogorondes (november– december)

Uitgangspunt: vertrouwelijk contact met TNO- informatie wordt niet gedeeld met andere partijen

Maar ook: samenwerking nodig tussen partijen om tot landelijk netwerk van IX labs te komen (in dialoog met elkaar, TNO faciliteert)

Inzet van geselecteerde partijen: verwacht inzet >1 dagdeel/week samen met TNO + eigen uitwerking

Dialogoronde eindigt wanneer partijen een volledig voorstel kunnen maken.

Dialogovormen:

- Een fysieke bijeenkomst voor alle geselecteerde deelnemers gezamenlijk.
- Een ronde met een fysieke workshop voor ieder geselecteerd consortium/cluster afzonderlijk
- Een ronde met een online overleg met ieder geselecteerd consortium/cluster afzonderlijk*
- Een ronde voor online afspraken op verzoek*
- De mogelijkheid voor aanvullende vragen op ad-hoc basis*

*op basis van behoefte van geselecteerde partijen voor fase 2

Stap 3: Beoordelen en indienen bij Min OCW – Q1 2026

Complete voorstellen worden bij TNO ingediend;

- onafhankelijk commissie adviseert TNO over scores.
- minimale kwaliteit van voorstellen nodig (minimum score)
- ordening op basis van beste scorende voorstellen (hoog-laag)

TNO adviseert over vijf voorstellen die gezamenlijke alle activiteiten voor een landelijk netwerk kunnen uitvoeren (infrastructuur & faciliteiten).

Vijf partijen of consortia van partijen worden uitgenodigd de samenwerkingsovereenkomst aan te gaan en gezamenlijk met TNO als penvoerder, één plan in te dienen bij het Ministerie van OC&W*.

* Het moment van indienen van het plan is bepalend voor de datum waarop kosten voor vergoeding in aanmerking komen.

Programma Consultatie bijeenkomst

Voorstelronde - Opnamen gemaakt tbv verslaglegging - Vragen per chat- via moderator doorgegeven aan de studio - Waarom een consultatiebijeenkomst?		10 min
Over CIIC - CIIC programma & samenhang van de actielijnen	Heleen Rouw	10 min
Scope van de Call: actie lijn 3.1 IX Labs - Actielijn 3.1: voor wie is de call bedoeld? (doelstelling & scope) - Inhoudelijke voorstellen voor ontwikkeling IX labs - Voorwaarden & Vergoedingen	Gjalt Loots	20 min
Proces: Hoe kan ik meedoen? - Aanmelding & Selectie - Dialoogronde & voorstellen - Beoordeling & Indienen	Joram Nauta	20 min
Vragenronde & Afsluiting - Verslag van bijeenkomst & beantwoording van vragen - Vervolgproces tot aan publicatie (oktober 2025)		20 min

Vragen?

.....

Na afloop:

- feedback op de call & voorwaarden welkom tot 15
sept 2025 via [IX Labs - CIIC](#)

Vervolgproces na vandaag

Van deze bijeenkomst wordt een kort verslag gemaakt & gepubliceerd

Feedback wordt anoniem verwerkt en meegenomen bij de uitwerking van de leidraad

Tijdschema publicatie is ambitieus, maar lijkt haalbaar (oktober 2025)

Meer informatie; [IX Labs - CIIC](#)